

ESIMENE PEATÜKK

Säravat kirsipunast tooni vana väikekaubik rühkis pini-sedes nagu herilane ülesmäge mööda külateed, mis viis Oxfordshire'i maakonnas asuvasse Bicesteri linna. Ilm oli juuni esimese nädala kohta külm, sestap oli juht soojalt riides ja kandis kindaid. Preili Jenny Starling, rändkokk ja päris toidu ainuisikuline ristsõdalane, kartis nimelt kangesti külmetuda. Tema ametiga ei sobinud aevastamine ja köhimine kuidagi kokku.

Ootamatult ilmus nähtavale Jenny sihtkoha, Upper Caulcotti peale keerava tee ots ning Jenny lülitas sisse parema suunatule, teritades pilku, et ei magaks maha viitu, mis osutavad Avonsleigh' lossi poole. Edasi sõites mõtles ta eelseisvale tähtsale töövestlusele ja arutles endamisi, milline hoiak oleks sel puhul kõige mõistlikum.

Kuulutus, et Avonsleigh' lossis vajatakse kokka, oli talle Oxford Timesis silma jäänud alles eelmine nädal ning ta oli sedamaid kandideerinud, lisades üksikasjaliku CV ja terve pataka mõjusaid soovitusi, ega olnud põrmugi imestunud, et teda vestlusele kutsuti. Aga pesuehtsa lordi valdustesse polnud tema jalg küll eales varem astunud.

Jenny ohkas sügavalt ja kinnitas endale, et ei hakka sündmustest ette ruttama. Ta on töövestlustel varem alati improviseerinud ja teeb seda ka nüüd.

Õige pea nägi Jenny end jõudmas väiksesse, kuid meeldivasse külla, kus kuninganna Victoria kroonimispäevaks istutatud tamm laotas oma lai uksi publi katuse kohale, ning

peatas auto koeraga jalutava vanamehe juures, et küsida, kuidas sõita Avonsleigh'sse.

„Loss on otse ees mäe otsas,“ ütles vanamees, osutades umbmääraselt kepiga. „Kui kurvist läbi jõuate, peaksite nägema. See sunnik on kaunis kobakas,“ lisas ta sõbralikult muheldes.

Jenny naeratas vastu ja sõitis edasi ning oligi varsti kohal. Avonsleigh loss oli suuremalt jaolt ehitatud vahetult pärast kodusõda ning õigupoolest võinuks seda pidada lihtsalt suuremat sorti mõisahooneks, aga – tõsi mis tõsi – nurgatornid ja kuiv vallikraav sel ikkagi olid.

Väikekaubik jõudis väiksele puidust tõstesillale, sõitis sellest puidu kõminal ja raua õõnsal tärinal üle ning peatus sisehoovis. Seal astus kuue jala ja ühe tolli pikkune Jenny Starling talle omase graatsilisusega kabiinist välja ning võttis valge kootud mütsi peast, vallandades selle alt paksud õlgadeni ulatuvad tumepruunid juuksed.

Ida poole jäi hobusetall, mis, nagu Jenny oma suureks pettumuseks märkas, oli turistide tarvis teetoaks ümber ehitatud. Läänes oli peasissekäik: raudnaastudega tammised uksepooled, mis nägid välja massiivsed, rasked ja iidsed. Jenny teadis, et sinna pole tal asja, ning laskis kõrvalsissekäiku otsides pilgul ringi käia. Just siis avaneski lõunapoolses seinas väike puidust uks ja välja astus üks mees. Ta oli umbes viis jalga kümme tolli pikk ning kandis tumesinist ülikonda ja laitmatult valget särki.

Juba kaugelt võis aru saada, et ta kuulub lossipersonali hulka.

Lukustanud auto, hakkas Jenny tema poole minema, seirates meest oma selgete ja üsnagi ilusate siniste silmadega nii pealetükkimatult kui vähegi võimalik, ja mees silmitses täpselt samamoodi teda. Kui nad lõpuks vastamisi seisid, olid mõlemad jõudnud järeldusele, et teisel pole häda midagi.

„Preili Starling?“ sõnas mees vaikselt ning Jenny noogutas

naeratades ja kõndis tema kannul väiksesse eesruumi, mis oli üpris külm, aga vähemasti hästi valgustatud. Külma värinat maha surudes võttis Jenny mantli seljast ja astus suurde halli, millest imposantsemat polnud ta kunagi varem näinud. Põrand oli traditsiooniliselt kiviplaatidest, aga paksud esileküündivad seinad olid värvitud säravvalgeks. Justkui vahimehed seisid rivis ehtsad raudrüüd ning kõrgest laest rippus alla tohutu suur vanamoodne küünaldega kristall-lühter, mis tuuletõmbuses meloodiliselt kõlises. Silmad imetlusest suured, järgnes Jenny ülemteenrile, kes kõndis nüüd mööda suurest kaarduvast toredate nikerdustega puittrepist. Seinad olid kaetud maastiku-maalidega ning poole trepi peal nägi Jenny seismas naist, kes üht maali suure huviga silmitses. Vaevu jõudis ta mõelda, kes too naine olla võiks, kui juba astus ülemteener tema ees järjekordsesse külma koridori, mis tegi ohtralt käänakuid ja mille lõppu polnud nähagi.

Viimaks jõudis mees ühe ukсени, koputas tasakesi ja juhatas Jenny tuppä. Kontrast oli lausa rabav. Sattuda külmade lagedate seinte vahelt avarasse sooja elegantselt heledates toonides ohtrate vaipadega ruumi oli paras vapustus, aga küllap harjub sellega ära, oletas Jenny. Kui tal tuleb töötada lossis, peab ta kohandama oma mõttemaailma kähku ümber siinsetele tavadele.

Selle toa aknad avanesid kiviplaatidest terrassile, mis omakorda viis põõsastest, roosiklumpidest ja teeradasid ääristavatest lillepeenardest kirjatud avarale muruplatsile. Vaade, mis siit külale avanes, oli kütkestav. Ka siin toas katsid seinu maalid. Avonsleigh' asukate seas oli aegade jooksul olnud innukaid kunstikogujaid.

Jenny jõudis heita neile kiire hindava pilgu, siis kõhatas ülemteener. „Preili Starling, mileedi,“ lausus ta lihtsalt ning lahkus, jättes Jenny üksi, närvid viimseni pingul.

Esiti mõtles ta, et toas on ainult veel üks inimene peale tema, leedi Avonsleigh, Vivienne Margaret ehk – nagu Jenny õige pea teada sai – leedi Vee nii sõprade, pereliikmete kui teenijate jaoks. Lossiemand istus toekal prantsuse moega sohval, seljas inglaslik tviidkostüüm ning jalas maale sobivad ja mugavad paeltega kingad. Ta oli ilmselt kuuekümnendates eluaastates ja tema juuksur oli otsustanud lisada loputusveele kergelt helesinist tooni. Oma rippuvate põskedega meenutas ta sõbralikku buldogi. Tema käed olid siiski rasked sõrmustest, mille kalliskivid oleksid pannud ärevusest higistama isegi kõige karastunudad juveliirid.

Emanda jalge ees põõnas õndsat und räpane hallilaiguline Inglise setter.

Leedi Vee tõstis pilgu just samal hetkel, kui Jenny selle langetas, ning kaks naist tundsid teineteist sedamaid ära. Mitte et nad oleksid kunagi kohtunud – kumbki lihtsalt teadis vaistlikult otsekohe, mis masti inimene teine on, ja oli selle üle rõõmus. Jenny teadis, et seda tunnet tähistab üks võõrsõna ... *simpatico* või midagi sarnast.

„Palun istuge, preili Starling,“ ütles leedi Vee ja tema hääl kaikus toas vastu nagu udupasun. Ta on vist harjunud karjuma, et teenijad läbi nende paksude seinte teda kuuleksid, mõtles Jenny leplikult ja istus kohe. Ta oli juba surmkindel, et see töövestlus läheb hästi.

„George, ole kena, helista, et Janice tooks teed,“ kamandas leedi Vee ning alles nüüd märkas Jenny meest, kes istus küdeva kamina ette mõnusa nurga all asetatud kõrge seljaga tugitoolis.

Jenny vaatas, kuidas luukerekõhn tohutu suure nina ja leegitsevate siniste silmadega mees küünitas end ettepoole ja tõmbas kellanööri, mis rippus diskreetselt maani ulatuva sametkardina küljes. See tehtud, naaldus tema lordlik kõrgus – sest kes muu ta ikka olla võis – uuesti seljatoele. Kogu selle toiminguga ajal

polnud mees tõstnud kordagi pilku raamatult, mida ta parajasti luges. Nagu naine, nii kandis temagi tavapäraseid maainimese rõivaid ning jalas olid tal iseäranis odööirikkad kummikud.

Jenny keskendus kohe uuesti bossile. Tema lordlik kõrgus oli küll kahtlemata imposantne, aga Jennyl polnud vähimatki kahtlust, kelle käes on Avonsleigh' lossis ohjad.

„Mis siis muud, kui hakkame aga pihta,“ sõnas leedi Vee kraptsakalt. „Pea ütleva, et teie soovitusel olid üpris muljet-avaldav, preili Starling. Te olete nähtavasti jätnud oma tööandjatele kustumatu mulje,“ lisas ta, pruunides silmades vaieldamatult lustlik säde.

„Nii näikse olevat jah,“ vastas Jenny tagasihoidlikult.

Sel hetkel avanes uks ja sisse astus väga ilus blond teenija-tüdruk hiigelsuure kandikuga, millel seisis teekann, mida kattis hirmus kriiskava muustriga soojendaja, kõrval kõrge hõbedane piimakann – paistis, et George'i-aegne – ning samas stiilis suhkrutoos ja lusikas. Selle peale, et õrna roosinupumuustriga tassid ja alustassid olid Royal Doultoni portselanist, oluaks Jenny valmis mürki võtma. Ja Jenny Starling polnud mõistagi naine, kes mürki võtaks.

Igatahes võis sellest kandikust välja lugeda nii mõndagi. Jõukus oli siin kombineeritud inglise ekstsentrilisusega säärasel moel, et rahustas silmapilk Jenny närve ja lisas talle meelekindlust.

Mõne sekundiga oli tüdruk kandiku lauale asetanud ja lahkus. „Me laseme sellel muidugi tõmmata,“ sõnas leedi Vee ning Jennyl lõi seepeale nagu sõna otseses mõttes särama. Lõpuks ometi keegi, kes mõistab hinnata õiget teed! Tore on, hõiskas ta sisimas ja kaisutas end mõttes. Asi oli alanud lootustandvalt.

„Kas annaksite nüüd meile üldjoontes aimu, missugune võiks keskeltläbi välja näha üks eine. Mida te valmistaksite mu abikaasale ja mulle ütleme sellisel päeval kui tänane?“

asus leedi Vee pikema jututa asja juurde. See meeldis Jennyle. Lootustandev oli seegi, et lossiproua küsitles kokka ise. Siin oli inimene, kes võttis toitu tõsiselt. Just nii nagu vaja.

Jenny vaatas aknast välja, mõtles külmale päevale ja jahe-datele koridoridele ning heitis peast kõik, millel oli pistmist salatitega. Siis pööras ta pilgu uuesti emandale. Niisugust topeltlõuga pole küll võimalik soetada tomati ja lehtsalatiga, otsustas ta rõõmsalt ning naeratas. „Mileedi, võib öelda, et ma olen traditsiooniline kokk. See tähendab, et keskendun Inglise köögile.“

Silmanurgast märkas Jenny, et majahärra laskis raamatul pisut vajuda ja tõstis pea. Kindlasti oli ta õppinud Etonis ja seejärel Oxfordis ning kasvanud üles rosinapudingu ja vanillikastme peal. Jenny kogemused olid näidanud, et lapsed jäävad enamasti oma lemmikutele truuks ning ta hingas sügavalt sisse ja haaras härjal sarvist.

„Ütleksin, et steik ja sibulapuding – ehtsa ploomirasvaga mõistagi – peaks sobima päris hästi, eeldusel, et on tubli kolm tundi haudunud. Ja ei mingit mikrolaineahju,“ lisas ta ning jäi ootama kuulajate reaktsiooni.

Temast paremal oli majaisandal nüüd raamat sülle vajunud ja majaemanda põsed olid – raske uskuda, aga nõnda see paistis – muutunud veel pisut roosamaks.

„Sinna juurde muidugi köögiviljad, olenevalt küll isiklikust maitsest ja aastaajast, aga õigesti maitsestatud varajased põldoad ja kevadkapsas on head rauaallikad.“ Ta märkas lordi käelihaseid pinguldumas ja mõistes, et majahärra tähelepanu hakkab hajuma, lisas kiiresti: „Ning alati tuleb muidugi pakkuda kartuleid. Steigi ja hautatud sibulapudingu juurde serveeriksin neid püreestatult ohtra piima ja võiga. Kartulitega ei tohi kunagi ... koonerdada.“ Ühtäkki ei saanud kokk – see võis talle kalliks maksma minna! – enam sõna suust.

Seda polnud temaga kunagi varem juhtunud, aga sedapuhku oli see kindlasti andeksantav, arvestades, et kriiskava kootud soojendajaga teekann oli hakanud tema ees laual aeglaselt üle hõbedase kandiku liikuma.

Nõnda ei näinudki ta lordi rahulolevalt keelt limpsamas ega märganud ka heameeleohet, mille leedi Vee tema kartuliulistuse peale kuuldavale tõi.

„Ja magustoiduks?“ küsis George, tehes esimest korda suu lahti. Ta oli end nüüd tugitoolis innukalt ettepoole kallutanud.

Jenny suutis suurivaevu pilgu liikuvast teekannust lahti kiskuda ja käsilolevale vestlusele keskenduda. Kerge see polnud. Tema ootas teekannudelt ju lõppude lõpuks seda, et need püsiksid paigal.

„Nojah, kui seljataga on rammus pearoog, peaks magustoit õigupoolest olema kergem,“ alustas kokk. Andes endale aru, et majaisanda huvi kipub taas raugema, lisas ta siiski kärmelt: „Selle all ei pea ma muidugi silmas mingeid moekaid välismaiseid pudinguid. Oh ei. Kui pisut mõelda ... siis rabarber peaks sel aastaajal olema oivaline. Pärast toekat lõunasööki ei saa miski maitseda paremini ... hea vanillikastmega serveeritud värskest rabarbrist ...“ Jenny mõttelõng katkes jälle, sest ta märkas, et teekann on hakanud pisut kiiremini liikuma. Ei saanud küll öelda, et see oleks kandikul lausa kihutanud – seda mitte. Ta lihtsalt liikus vääramatult edasi. Ning liikus – olgu öeldud – *tema* poole.

Oma toolile istuma jäämine nõudis Jennylt ülimat jõupingutust. Tema silmad läksid, sedamööda kuidas teekannu-soojendaja lähemale ukerdas, siiski järjest suuremaks ja ümaramaks. Mälusoppides tuhnides ei suutnud Jenny meenu-tada, et oleks kunagi kuulnud kummitavatest teekannudest. Kummitusmaju oli teadagi kümnete kaupa. Kummitustega vanu raudteejaamu – niipalju kui soovite. Kunagi oli kuulda

olnud isegi ühe kingavabriku kummitustest. Aga kummitusteekann?

Ta oletas, et igas endast lugupidavas lossis peab küll olema oma vaim, aga kas ei võiks too ilmutada end harva ning alles siis, kui Jenny võib töökohta omaks pidada? Praegu kärbib see tema mõtteleenul tiivad.

„Ja kuidas te rabarbrit valmistaksite?“ küsis leedi Vee ja neelatas, mõeldes vanillikastmega rabarbrimagustoidule, mida köögist auravana lauale kantakse.

Jenny kiskus taas pilgu liikuvalt teekannusoojendajalt, et tagada endale töökoht, mille sisimas teadis juba olevat sülle kukkumas.

„Mitte mingil juhul veega. Rabarber laguneb kergesti ja rabarbrimahla oleks rumal veega ära rikkuda.“ Jenny hääl kippus vaevumärgatavalt värisema. „Vaja läheb ainult sort-suke apelsinimahla – kindlasti puhast. Ja muidugi kindel kogus suhkrut.“

Lossiemand noogutas juba varjamatu rõõmuga pead. „Jah, jah. Olen teiega igati nõus.“

„Suhkrut ei tohi seejuures olla siiski liiga palju,“ lisas kokk. „Värskelt piimalt riisutud koorest valmistatud vanillikaste moodustab sel juhul rabarbriga parima kontrasti.“

„Ma sõin poisikesena toorest rabarbrit,“ ütles George ootamatult sekka. „Meie aednikule, vanale Smithersile tegi see hullupööra nalja.“ Nende sõnadega tõstis ta raamatu sülest ja hakkas uuesti lugema.

Teekannusoojendaja oli nüüd kandiku servast – ja niisiis ka Jenny sülest – kõigest paari tolli kaugusel. Kootud koletise karjuvad sinised, oranžid ja rohelised toonid panid Jennyl külmavärinad üle selja jooksmas.

„Kas teil on ka mõni firmaroom?“ uuris leedi Vee uudishimulikult. Üks kahest: kas ta polnud teekannu seiklusi

märganud või oli rahutute lossivaimudega nii harjunud, et ei teinud neist enam väljagi. Jenny lootis kogu südamest, et suudab ajapikku omandada kas või osagi majaemanda elegantsest enesekindlusest. Praegu tõmbusid tema käed igatahes süles kramplikult rusikasse ja ülahuul ... jah ... sinna olid kindlasti ilmunud higipiisad.

„Ee ... esimesena meenub kohe peekonipirukas,“ vastas Jenny vapralt, pilk naelutatud teekannusoojendajale. See ei kavatsenudki nähtavasti käiku aeglustada ega seisma jääda, vaid jätkas armutult oma kohmakat edasiliikumist. Oleks kummitus vähemalt oianud või sekka pisut ahelaid kõlistanud, poleks asi ehk nii hull olnudki. See oleks vähemalt katkestanud iseäraliku lummuse, milles ta Jennyt praegu hoidis. Tohtu jõupingutusega tõstis Jenny pilgu taas lossiemandale. „Valmistatud korraliku peekoni või – kui soovite – koguni keedupeekoniga ja muidugi ohtra porruga. See on hea peekonipiruka saladus,“ vuristas ta ühe hingetõmbega, lootes, et tema hääl ei kõla nii kõrgelt, kui talle endale tundub.

„Ja magustoitudest?“ küsis George jälle, jätmata Jennyle vähimatki kahtlust, mida lordi hing ihaldab. See andis talle uut julgust ning ta söandas majahärrale koguni naeratada. Säärane mees, kes peab lugu magustoidust, oli talle igati meeltemööda.

„Vaatame siis. Moosirull ... aga ei: see teeks liiga palju tainast ühe söögikorra ajal. Ükskõik millise puuvilja krõbedik sobiks väga hästi. Samuti mõni piimamagustoit, näiteks riisi- või tapiokipuding. Kõne alla tuleksid veel kuldne siirupikook või täidetud ja siidris küpsetatud õunad ...“

Ta pöördus uuesti emanda poole, kramplikult hoidudes lauale vaatamast. Kohe pidi kätte jõudma hetk, kui kurjast vaimust vaevatud teekannusoojendaja jõuab kandiku servani, aga mida teeb see edasi? Töövestlus töövestluseks, aga kui

see asi talle sülle hüppab, karjatab Jenny kindlasti nii, et seda on kuulda kogu lossis.

„Oivaline,“ õhkas leedi Vee, ent siis libises üle tema näo kahtlusevari.

Isegi kummituskann ei suutnud Jenny Starlingut otsustaval hetkel verest välja lüüa: kaval kokk oli silmapilk mõistnud lossiproua mureliku ilme põhjust ning tõttas viga parandama. „Pere söögilaul on need traditsioonilised toidud igati omal kohal, aga võõruspeol läheb vaja midagi muud,“ jätkas ta reipalt. „Kui majas on külalised, ei tuleks mul mõistagi pähe pakkuda sääraseid roogi.“

Kokk nägi, kuidas lord vajus longu ja tema naise näole ilmus tusane, kuid resigneerunud ilme. „See ei tähenda, nagu peaksite teie kannatama,“ tõttas Jenny lisama. „Näiteks lõhe *en crouête*, kalakujuline, roosa liha vilksatamas läbi kuldse lehttaina, näeb välja piisavalt tore, et rahuldada kõige nõudlikumatki külalist, ent maitseb oivaliselt. Või siis metslinnupraad. Väga elegantne, aga ühtlasi maitsev ja toitev. Tuvipirukas, šalottsibulatega veinikastmes faasanirind, kallerdises põldvutt ... ee ...“

Teekann oli nüüd jõudnud kandiku servani, näis hetke kõhklevat ja hakkas siis liikuma tagasi. Tundus, nagu kardaks portselani sisse asunud vaim kõrgust.

„Ja pudingutestki võivad saada piduroad,“ jätkas Jenny, arutledes endamisi, kas oleks lubamatu seltskondlik fopaa hoiatada leedi Avonsleigh'd, et tema poole liigub kummitusteekann. Kas ei nõua etikett äkki, et sedalaadi asju lihtsalt eirataks? „Näiteks valge šokolaadi ja leedriõie kook näeb välja väga elegantne ja peen, aga selle maitse koguni ületab välimuse.“

Jenny pilk läks jälle lord Avonsleigh'le, kes pilgutas kiiresti silmi, püüdes kahtlemata manada nende ette valge šokolaadi koogi pilti. Siis märkas lossihärra teekannu ja tal vajus suu ammuli. „Helde looja!“ kääksatas ta. „Poltergeist!“

Naine võpatas abikaasa säärase, kahtlemata tavatult ärksa eluavalduse peale, vaatas teekannu ja ohkas. „Ei, kallis. See on kindlasti jälle Henry.“

„Aa.“ Tema lordlik kõrgus rahunes sedamaid, tõmbas taas kellanööri ja võttis kätte oma lahutamatu raamatu. Ta ohkas sügavalt.

„Millal te olete valmis alustama, preili Starling?“ küsis leedi Vee, mispeale Jenny kiskus jälle tahtepingutusega mõtted Henryst eemale ja naeratas. Tema tööandjate reaktsioon lubas arvata, et Henry on sõbralik kummitus. Või pole vähemasti selline, kes kipub mööblit lennutama.

„Kohver on mul juhtumisi kaasas,“ vastas ta. „Võin alustada kas või kohe,“ vastas ta lihtsalt. Ajalehekuulutuses oli välja pakutud ka majutusvõimalus.

Leedi Vee lõi näost särama ega pidanud vajalikuks kommenteerida ennekuulmatut jultumust tulla töövestlusele, kaasas juba pakitud kohver. Nüüd kui ta oli Jenny Starlinguga kohtunud, tundus see miskipärast igati loomulik.

Sel hetkel avanes uks ja ilus blond teenijatüdruk tuli tagasi. Leedi Vee osutas teekannule, mis oma soojendaja all ikka veel mööda kandikut ringi ukerdas, ja tüdruk ohkas. „Palun vabandust, mileedi. Henryl on juba kord niisugune komme ...“

Majaemand ei paistnud olevat põrmugi pahane, vaid üksnes naeratas. Jenny mõtted läksid jälle Henryle. See kummitus oli ilmselt kõigile hästi tuttav ega tekitanud üheski lossiasukas hirmu. Võib-olla mingis ammu unustatud lahingus hukkunud noor paaž?

Teenijanna astus laua juurde ning kergitas pikema jututa kannusoojendajat, tuues nähtavale selle alla pugunud kilpkonna. Roomaja sirutas oma kõhetu kaela välja ning vaatas häirimatult ja väarikalt ringi. Jenny oleks peaaegu hüsteeriliselt naerma pahvatanud, aga sai veel viimasel hetkel pidama. „Kilpkonn,“

sedastas ta, pälvides leedi Veelt üllatunud pilgu. Jenny püüdis manada näole neutraalse ilme. „Jõudsin juba korraks mõelda ... kummitusele ...“ pomises ta ujedalt, tegi käega õhus ebamäärase liigutuse ja laskis häälel hääbuda.

Mõistes äkki, et see imeline kokk värises vestluse ajal kogu aeg hirmust, aga ei toonud kuuldavale ainsatki piiksu, tundis leedi Vee vaat et aukartust.

„Janice, paluge Meechamil seada preili Starlingule otsekohe korda sinine tuba. Ta jääb siia,“ lausus ta lihtsalt. Kaks naist naeratasid teineteisele, täis vastastikust rahulolu.